

in ne navadni šolski časopisi iz bukvarnice krožijo od učitelja do učitelja, od šole do šole. Priporočam torej marljivo lastno izobraževanje, skrb za omiko mladine in odraslih ljudi. Poslednjim naj učitelj priporoča domače časopise in knjige, naj jim osnuje morebiti bralna društva ali domače čitalnice, naj jim priporoča družbo sv. Mohora, naj ob nedeljah razlaga o kmetijstvu itd. Mnogovrstno je polje učiteljskemu delovanju. Vsak učitelj ne more povsodi vsemu kos biti; naj se torej ta odlikuje tù, drugi tam. Toda vsi morajo biti delavni, delavni za šolo, za národ in za svoj stan, ki se največ z delavnostjo, omiko in možatostjo mora povzdigniti do večje veljave, katere še silno potrebuje.

Učiteljska konferencija mestnega okraja Ljubljanskega.

(Dalje in konec.)

Gospod profesor Linhart: Poslednji čas je pri kranjskem učiteljstvu na dnevu pedagogijsko vodilo, ki se pri vsem šolstvu pripoznava kot samomerodajno. To vodilo je: Vsako obučevanje naj bode na podlogi materinega jezika. („Jeder Unterricht muss auf Grundlage der Muttersprache erteilt werden.“) Akoravno se to vodilo prav podkupljivo glasi, se vendar največ ne razume in ne rabi prav, posebno pa ne pri pouku v nemškem jeziku v slovenskih šolah. Mnogo učiteljev tedaj misli, da to vodilo térja, da se mora z otrokom vedno le v njegovem materinem jeziku govoriti. Taka metoda pa pri pouku v nemščini ne ugaja. Kot nekdanji okrajni šolski nadzornik, imel sem večkrat priliko, da sem slišal nemščino poučevati v slovenskih šolah. Tù sem marsikaj zanimivega zapazil. Takó so mi učitelji kazali otroke, ki so po 5 ali 6 bolj dolgih nemških pesen povedati znali; ko pa sem otroka vprašal: „Wie heisst du? Wo bist du her?“ me ni razumel in mi tudi ni kaj odgovoril. Kakó pa se je v tej šoli v nemščini poučevalo? Na podlogi materinega jezika, t. j. učitelj se je skrbno ogibal, da bi bil pri poučevanju v nemščini z učenci le besedico po nemški govoril. Vidimo tedaj, da tù ne veljá omenjeno pedagogično vodilo. — Kdaj naj se v Ljubljanskih ljudskih šolah in tudi po drugih na deželi začénja poučevati v nemščini, je manj važno; poglobitna stvar je: „Kakó naj se poučuje?“ Prav lahko se s tem poukom užé začénja v I. razredu, namreč takó, da se učencem pri nazornem pouku pravijo nemška imena i. t. d. V II. razredu bi se to nadaljevalo ter bi se še le v III. razredu začénjalo pravilno poučevati na podlogi nemškega berila i. t. d.

Posebno važno pa je, če učitelj veliko nemško govori. Precej prvo uro se učencem lahko kaj po nemški ukazuje, recimo: „Ruhe!“, „Steh' auf!“, „Lies' N. weiter!“, „Lies' lauter!“ i. t. d. — Potem gospod govornik sklepa: „Wenn ferner der Lehrer die Schüler, die ja hier in Laibach auf jeden Schritt und Tritt Deutschen und Deutschredenden begegnen, auf die deutschen Firmatafeln, auf die deutschen Kundmachungen etc. etc., die überall zu lesen sind, aufmerksam machen würde; wenn ferner der Lehrer die Schüler aneifern würde, sich untereinander der deutschen Sprache zu bedienen, so würden in wenig Jahren bedeutende Erfolge erzielt werden. Ich glaube also, dass man bezüglich des deutschen Sprachunterrichtes an den slovenischen Volksschulen den Grundsatz aufstellen darf: „Weniger Theorie und mehr Praxis!“

Potem sta zoper predlog še govorila gosp. Sima in gosp. Eppich, pa ga nista ovrгла. Po tej precej živahni razpravi se je gosp. Žumer-jevo poročilo z vsemi predlogi „en bloc“ vzprejelo.

Šolske knjige za prihodnje šolsko leto so se odločile te, kakor so se dozdej rabile, samo v V. razredu rabilo se bode namestu „Cvetnika“ pa novo „Četrto Berilo“, in kadar

se bode v I. in II. razredu poučevalo samo v slovenskem jeziku, bode se v I. razredu I. mestne deške ljudske šole rabil Praprotnikov „Abecednik“.

V knjižnični odbor so bili voljeni dozdanji udje, namreč g. g.: Iv. Belè, Fr. Kokalj, A. Žumer; tako tudi v stalni odbor g. g.: A. Praprotnik, Fr. Raktelj, Iv. Tomšič in A. Žumer; v deželno učiteljsko konferencijo pa g. g.: A. Praprotnik in Fr. Raktelj.

Iz mej posameznih predlogov so se vzprejeli: a) ves službeni čas po dovršeni zrelostni preizkušnji naj se učitelju všteva v pokojnino; b) učni redi za klasifikacije naj se za enega („komaj dobro“) pomnožijo; c) šolska naznanila naj se na vseh Ljubljanskih ljudskih šolah ob enem času delé; d) pri tolikem številu mestnih učiteljev in učiteljic naj slavni mestni odbor ustanovi eno službo namestnega učitelja za slučaje kake bolezni, ker po najnovejši naredbi učiteljsko izobraževališče mestnim šolam praviloma ne bode dajalo namestovalcev.

K sklepu gosp. prvosednik naroča mestnemu učiteljstvu, da naj bode vsigdar kakor do zdaj zvesto in iskreno udano najvišjemu vladarju, ter želi, da bi bile ljudske šole v Ljubljani — v glavnem mestu — vsej deželi v vzgled in posnemo.

Ukaz ministra za bogočastje in pouk

s 27. maja 1884. l., števil. 8019.

zadevajoč vzprejemne izpite za prvi razred srednjih šol.

Vsled tega ukaza bodo v bodoče v tej zadevi veljavne sledeče norme:

1. Vzprejemni izpit iz verouka je samo usten, iz učnega jezika in računa pa pismen in usten.

2. Pravila o priponah ali ločnicah in njihova pravilna raba pri narekovanem pisanji se ne smejo več zahtevati.

3. Ustnega izpita iz učnega jezika in računa se smejo oprostiti tisti učenci, kateri so pri pismenih nalogah dokazali vsaj zadovoljno znanje, in če imajo v spričalu ljudskih šol v teh dveh predmetih vsaj „dobro“.

4. Ustni izpit iz verouka se sme spregledati tistim učencem, kateri so dobili v 4. razredu v tem predmetu vsaj „dobro“.

5. Ako ima pa učenec v katerem izpraševalnem predmetu v spričalu slab red, in če je tudi pismeno nalogo slabo dovršil, tak se mora za nezrelega spoznati, ne da bi ga še ustno izpraševali.

To so tedaj nove določbe o tej reči. Ljudski učitelji jih pozdravljamo z zadostenjem, ker vidimo, da se bode v bodoče na naša spričala bolj oziralo, kakor do zdaj. In to je tudi čisto umestno, kajti učitelj, kateri poučuje učenca štiri in več let, ga vendar bolje pozná, če je za srednje šole sposoben, ali ne, kakor izpraševalni profesor, kateri se zaradi preobilnega števila novincev more s posameznim baviti komaj kakih deset minut.

Književstvo.

Vrli „hrv. pedagogijsko - književni zbor“ v Zagrebu izdal je zopet prelepo knjigo za učitelje pod imenom **Pedagogija**. III. dio: Posebno obukoslovje. Sastavio Stjepan Basariček, učitelj kr. preparandije u Zagrebu i pravi član hrv. ped. - književnega zbora.

Ta spretna knjiga ima ta-le zadržaj: Predgovor. Uvod. §. 1. Zadaća posebnomu obukoslovju **Prvi odsjek. Zorna obuka.** §. 2. Pojam i svrha zorne obuke. §. 3. Učevno gradivo za zornu obuku.